

## Kulturella hinder för uppdragstaktik:

Svensk taktisk subkulturs arv för framtida interoperabilitet

### Självständigt arbete, Påbyggnadskurs Krigsvetenskap (15 HP)

Författare: Erik Anibal Ekvall	Årskull: OP 23–26
Lärosäte: Försvarshögskolan och Helmut Schmidt Univeristät	
Handledare: Imoh Antai	
Antal ord: 9500	
<b>Titel</b>	
<b><u>Abstract</u></b>	
<p>This thesis examines the formation and expressions of Swedish tactical subcultures during the ISAF mission in Afghanistan (2002–2014). By applying Tony Ingesson's theoretical framework, the study analyses how Swedish strategic culture has influenced the tactical level regarding decision-making, autonomy, and attitudes toward risk. The study utilizes a qualitative text analysis of official government reports and previous research to deconstruct the cognitive filters governing actions on the ground. The results indicate a split between formal autonomy and actual autonomy, where the formal doctrine of mission command was in practice limited by political expectation on decisionmakers on the tactical level and a domestic fear of national prestige loss. The tactical subculture was characterized by a protective stance toward civilians but also by a reactive caution regarding combative risks, creating a discrepancy between formal and actual freedom of action. The conclusion highlights that this culture may create frictions within NATO's collective defence, where the demand for collective defence and high tolerance of loss collide with an established Swedish culture of caution.</p>	
<b><u>Nyckelord:</u></b> military strategy, military-civilian relatione, culture, military culture, tactical subcultures.	

## Innehåll

1. Introduktion.....	3
1.1 Inledning och bakgrund.....	3
1.1.2 Begreppsdefiniering .....	3
1.2 Problemformulering .....	4
1.3 Tidigare forskning .....	5
1.3.1 Svensk strategisk kultur .....	5
1.3.2 Kulturella konsekvenser på taktisk nivå.....	6
1.3.3 Taktiska subkulturer.....	6
1.4 Syfte och frågeställning.....	7
1.5 Avgränsningar .....	8
1.6 Teori .....	9
2. Metod .....	14
2.1 Forskningsdesign.....	14
2.2 Fortsatt operationalisering, och kodning.....	15
2.3 Material .....	17
2.3.1 Källkritik .....	18
2.4 Forskningsetik .....	18
3. Analys.....	19
4. Resultat.....	21
4.1.1 Hur mycket autonomi gav politiska beslutsfattare i uppdragsformuleringen till insatsen? 21	
4.1.2 <i>Hur mycket lade sig politiska beslutsfattare sig i hur uppdrag skulle lösas under insatsen?</i> .....	22
4.1.3 <i>Vad var den uppfattade autonomin hos militära beslutsfattare under insatsen?</i> .....	25
4.1.4 <i>Vilka förkulturella uppfattningar fanns innan missionen?</i> .....	26
4.2 Resultaten i tabellen och hur detta skulle se ut enligt taktiska subkulturermodellen.....	27
5. Diskussion .....	30
5.2 Vidare forskning.....	33
<b>6. Källförteckning.....</b>	<b>34</b>

..

## 1. Introduktion

### 1.1 Inledning och bakgrund

Sverige har länge varit en aktiv medlem i olika militära sammanhang. De drygt 200 åren av fred gömmer att Sverige aktivt deltagit i olika såsom FN-, EU- och NATO- missioner, även innan Sverige blev en fullbordad medlem i försvarsalliansen. Ett vanligt fokus i krigsvetenskapen är att analysera framgång, en både välforskad och relevant aspekt. Men det finns en dimension som ofta glöms bort när det forskas kring krigsvetenskapliga ämnen. Soldater existerar inte i ett apolitiskt vakuum där faktorer runtomkring eller kulturella uppfattningar inte belyses för att få en djupare förståelse i hur beslutsfattning uppkommer. Underliggande kulturella värderingar samt institutionell kultur påverkar hur beslut fattas även om dessa inte alltid är medvetna. Det fanns få insatser Försvarsmakten deltog i efter Bosnien där strid inte var huvuduppgiften och inte genomfördes ur en exklusiv FN-kontext. Det är också det mest moderna exemplet där Försvarsmakten har haft en annan uppgift än fredsbevarande uppgifter.

Forskningen om hur kultur påverkar militär våldsanvändning fokuserar främst på den strategiska och politiska beslutsnivån. Inom ramen för så kallad 'strategisk kultur' analyseras ofta hur inrikespolitiska uppfattningar formar övergripande operativa beslut. Det finns dock en betydande forskningslucka gällande den kulturella aspekten på taktisk nivå. Även om taktiska uppfattningar givetvis färgas av den övergripande strategiska kulturen, utgör den taktiska nivån en egen subkultur med specifika underliggande faktorer. Det råder en ständig växelverkan mellan dessa nivåer; den taktiska subkulturen formas dels som en konsekvens av kulturella värderingar från hemmaplan, och dels som ett resultat av direktiv från högre ledning

Denna studie vill analysera den taktiska subkulturen under Sveriges insats i Afghanistan och sedan dra lärdomar och försöka kontextualisera dessa för Sveriges försvarsmakts framtid i bland annat NATO men också skapa förståelse för det kognitiva filtret som påverkar allt militärt beslutsfattande.

#### 1.1.2 Begreppsdefiniering

**Kultur-** I denna uppsats kommer det finnas tillfällen där kultur används som term upprepade gånger. Kultur som begrepp är otroligt brett och sträcker över flertalet olika aspekter samt förväntningar. När termen kultur används kommer definieras den som: En folkgrupps delade uppfattningar, värderingar, erfarenheter och förståelser. För att i alla fall kunna destillera alla dessa aspekter i något gripbart koncept.

**Strategisk kultur-** I denna uppsats nyttjas strategisk kultur som term där dessa tidigare gemensamma uppfattningar, värderingar, erfarenheter och förståelser uppdragas i högre militärt beslutsfattande, dessa aspekter är då särskilt relaterat till militär verksamhet. Strategisk kultur påverkar lägre nivåer i det traditionella tre stegstegsuppfattningen i militärt styrande men uppdragas tydligare på den strategiska och operativa nivån. En försvarsmaktsgemensam kulturell förståelse.<sup>1</sup>

**Taktisk subkultur-** Subkultur som term kan skapa viss förvirring då man kan relatera dessa mer till alternativa rörelser i den civila världen som till exempel ”punk” eller ”raggare”. Denna uppsats definierar taktisk subkultur som delade uppfattningar, värderingar, erfarenheter och förståelser som finns inom en militär enhet på taktisk nivå.<sup>2</sup> För att simplificera detta kommer uppsatsen utgå ifrån att taktisk nivå är upp till brigadnivå<sup>3</sup>. De löser alltså taktiska uppgifter. Som ett annat exempel mer relaterat till Sveriges Försvarsmakt, vad finns det för kulturella skillnader mellan Norrbottensbrigaden och Södra skånska brigaden?

Strategisk kultur och taktisk subkultur influerar varandra och interagerar med varandra.

## 1.2 Problemformulering

Krigsvetenskapen som samhällsvetenskap har svårt som disciplin att analysera kulturella frågor då det sällan finns teoretiska underlag. Detta skall försöka förklaras genom att analysera den svenska taktiska subkulturen ur ett fall. Konsekvenserna utav dessa

---

<sup>1</sup> Jan Angstrom and J. J. Widen, *Contemporary Military Theory: The Dynamics of War* (London New York, 2015).

<sup>2</sup> Tony Ingesson, *The Politics of Combat: The Political and Strategic Impact of Tactical-Level Subcultures, 1939-1995* (Lund, 2016).

<sup>3</sup> Angstrom and Widen, *Contemporary Military Theory*.

kulturanalyser skulle kunna ge konsekvenser för hur Sveriges försvarsmakt kan eventuellt uppleva vissa friktioner och andra konflikter när den måste interagera med andra länders kulturer och NATO:s struktur som inte har anpassats efter svenska förutsättningar. Det större ämnet är vad som påverkar militärt beslutsfattande och hur man kan förutspå detta. Samtidigt finns det en fokus på hur kultur påverkar agerande samt uppförande i olika insatser och kan till viss del ge en förståelse för militär-civila relationer. Av särskilt intresse i just detta arbete är att försöka fortsätta förstå hur kulturella uppfattningar påverkar soldaters och beslutsfattares agerande i stridssituationer.

## 1.3 Tidigare forskning

Korrelationen mellan hur kultur påverkar våldsutövning är ingenting nytt ur ett militärvetenskapligt perspektiv. Detta har särskilt gjorts ur ett ”militär civilt” perspektiv där flertalet av dissonanser och olika friktioner mellan militära enheter och civilbefolkningen på de platser där man genomför operationen. Redan 1957 försökte Samuel P. Huntington formalisera teorier för civil-militära relationer<sup>4</sup>. Dessa teorier har influerat mycket samtida forskning kring ämnet civil-militära relationer. Mer aktuell forskning i Sverige kring hur Försvarsmakten och svensk militär personal agerar inom detta spann som genomförs lägger intresse på hur strategisk kultur påverkar högre beslutsfattning och hur man förstår och tolkar uppdraget.<sup>5</sup>

### 1.3.1 Svensk strategisk kultur

Då Afghanistan varit ett mycket välstuderat ämne särskilt med fokus på hur europeiska enheter agerar när de löser uppgift tillsammans med USA. Jan Ångström och Jan Willem Honig identifierar att olika länders förhållningssätt till vad insatsen, ISAF/RS, i Afghanistan resulterade i för uppdrag som svenska och norska trupper genomförde. Kulturella normer och uppfattningar trumfades ofta de faktiska förutsättningarna då man uppfattade ISAF/RS som en stabiliserande insats och inte ett krig. Detta till viss del fortsätter i Roxanna Sjöstedt och Erik Norens artikel om hur norskt och svenskt politiskt styre uppfattade insatsen på grund av de

---

<sup>4</sup> Samuel P. Huntington, *The Soldier, and the State: The Theory and Politics of Civil-Military Relations* (19: e upplagan, Cambridge, Mass, 2002).

<sup>5</sup> Jan Angstrom och Jan Willem Honig, ‘Regaining Strategy: Small Powers, Strategic Culture, and Escalation in Afghanistan,’ *Journal of Strategic Studies*, 35/5 (2012).

narrativ som presenterades, diskussionen som uppkom i samhällena hemma påverkade därför huruvida de militära beslutsfattarna upplevde att de fick som ansvar att uppehålla inrikespolitiken från sina sittande regeringar.<sup>6</sup> Detta förstärks ytterligare av Magnus Johnsson som i sin doktorsavhandling analyserar svenska Överstars agerande under insatsen i Afghanistan. Han speglar slutsatserna som Sjöstedt och Noreen presenterar genom att i sin slutsats hävda att dessa högre officerare behövde höja upp sig själva och vara de som blev Sveriges politiska aktörer i sin insats i Afghanistan, en uppgift som inte ligger på den officersgraden utan brukar minst vara en generals uppgift.<sup>7</sup> Trenden på dessa studier indikerar att det läggs mycket fokus på strategiskt beslutsfattande och hur det påverkas av kulturella uppfattningar, men missar till viss del på den mer taktiska nivån, alltså inte den strategisk/politisk eller operativa nivån.

### 1.3.2 Kulturella konsekvenser på taktisk nivå

Här fyller dock Chiara Ruffa upp med sin bok om hur franska och italienska soldater agerade i Afghanistan, här diskuterar hon huruvida de kulturella uppfattningarna från de tidigare nämnda länderna påverkar aktivt hur de attityder soldaterna hade mot de civila samt Talibanerna.<sup>8</sup> Där den franska uppfattningen var att de var där för att strida, och fransk militärkultur är kraftigt orienterad mot just stridsuppgifter. Medan den italienska carabinieri kulturen formade italienska soldaters uppfattningar om hur deras huvudupdrag i Afghanistan var upprorsbekämpning och som mer fredsbevarande. Carabinieri är italienskt gendarmeri. Både Ångström och Ruffa identifierar en intressant aspekt ur rollen som polisväsendet spelar i grundsamhällena påverkar uppfattningen om vad för typ av insats Afghanistan var.

### 1.3.3 Taktiska subkulturer

---

<sup>6</sup> Roxanna Sjöstedt and Erik Noreen, 'When Peace Nations Go to War: Examining the Narrative Transformation of Sweden and Norway in Afghanistan,' *European Journal of International Security*, 6/3 (2021).

<sup>7</sup> Magnus Johnsson, *Strategic Colonels: The Discretion of Swedish Force Commanders in Afghanistan 2006–2013*, 2017, <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-319341>, accessed 25 Feb. 2026.

<sup>8</sup> Chiara Ruffa, *Military Cultures in Peace and Stability Operations: Afghanistan and Lebanon* Philadelphia, 2018.

För att fortsätta i samma spår som Ruffa fokuserar på, kommer Tony Ingessons avhandling om taktiska subkulturer, han skapar en teori och modell som kategoriserar och hur dessa genomsyrar upp till politiska beslut samt hur politik till viss del påverkar soldaters agerande. Tony Ingesson studerar utvalda fall ifrån 1939–1995, urval av stridigheter under kalla kriget och senaste fallet behandlar begränsat svensk trupp under fredsbevarande insatsen i Bosnien (KFOR)<sup>9</sup>. Efter denna publikation finns inga det inga fortsatta studier som använder just denna modell för att förklara olika fenomen. Modellen lägger särskild vikt på hur autonoma enheterna är.

Situationen som den ser ut i forskningen fokuserar främst på ”strategisk kultur” och hur högre nivå av beslutsfattande påverkas av olika kulturella uppfattningar och politik hemifrån. Men var möts kulturerna? Det finns en lucka särskilt när det kommer till Afghanistan där mycket forskning ligger på politisk/strategisk intill operativ nivå. Det finns ett behov av att analysera detta på taktisk nivå då det är få som genomför detta.

## 1.4 Syfte och frågeställning

Det större ämnet är vad som påverkar militärt beslutsfattande och hur man kan förutspå detta. Samtidigt finns det en fokus på hur kultur påverkar agerande samt uppförande i olika insatser och kan ta viss del ge en förståelse för militär-civila relationer.

*”Hur har taktiska subkulturer påverkat Sveriges Försvarsmakts agerande i Afghanistan?”*

Är frågeställningen. Den interna relevansen uppkommer eftersom frågan utreder ledarskapsfrågor och samtidigt bidrar till en djupare förståelse för vad som influerar militärt beslutsfattande. Att förstå hur kulturella uppfattningar bidrar till agerandet i militära operationer. Eftersom fokuset ligger på kultur och den valda teorin är i grunden en statsvetenskaplig teori finns det stor extern relevans. Inte bara för Försvarsmakten för att i framtiden förstå hur kulturen formar soldater och chefers uppfattningar samt genom att förstå varför dessa ämnen uppstår undvika kognitiv bias vid planering. Utan också för andra discipliner inom samhällsvetenskapen, kulturella uppfattningar är ytterst relevant för statsvetenskap och genom att tillämpa taktiska subkulturer, som är mer en statsvetenskaplig teori än krigsvetenskaplig, byggs det broar sinsemellan disciplinerna och ger större holistisk

---

<sup>9</sup> Ingesson, *The Politics of Combat*.

bild av samhällsvetenskapen. Det är just därför den luckan uppstår, genom att titta på teorier inom andra discipliner kan vi bilda en större förståelse för de krigsvetenskapliga problemen. Att tillämpa statsvetenskapliga teorier på krigsvetenskapliga frågor görs ytterst sällan då det ofta finns en tendens att stanna inom sin egen disciplin. Här finns det en stor forskningslucka, att jobba interdisciplinärt kan ge återigen ge ett helikopterperspektiv och främja att alternativa förklaringsmodeller belyser bortglömda aspekter. Det blir i sådana fall en fortsättning av forskning som bearbetar huruvida kulturella uppfattningar och institutioner påverkar soldaters våldsagerande, samt vilka prioriteringar beslutsfattare kommer fram till.

## 1.5 Avgränsningar

Denna uppsats kommer avgränsa sig till insatsen i Afghanistan just ISAF som varade mellan 2002 och 2014, då missionens strategiska mål inte var helt inriktad på fredsbevarande insatser. Fokuset låg på att bekämpa Talibanerna och bygga upp en ny statsapparat i Afghanistan. 2014 genomför Sveriges riksdag en motion om att svenska soldater inte skall lägga vidta stridsuppgifter utan skall helt i stället fokusera på fredsbevarande och säkerhet<sup>10</sup>. ISR uppdrag var att stärka den uppsatta afghanska staten och genomföra fredsbevarande effekter. För att kunna svara på frågor om taktisk subkultur blir det mer relevant att basera studien i en kontext som är mer lik traditionell krigsföring. Det finns svårigheter att välja större konflikter som Sverige deltagit i då det senaste ”kriget” var för ca. 200 år sedan med begränsad till ingen information om soldater eller lägre chefers uppfattningar. Dessa konflikter genomfördes då ett långt tag tillbaka och Sverige som nation såg väldigt annorlunda ut nu än vad det gjorde då. Även om demokratisk styrning började vrida sitt huvud så är det en markant skillnaden i Sveriges försvar på 1800-talet till mer modern tid. De närmsta Sverige hade innan Afghanistan med en större konflikt där det genomfördes liknande uppgifter som Afghanistan var insatsen i Bosnien, men i en mer begränsad form med mer fokus på fredsbevarande insatser<sup>11</sup>. Afghanistan blir då det senaste exemplet där Sveriges försvarsmakt har deltagit och inte endast agerat som fredsbevarare. Vilket argumenterar för

---

<sup>10</sup> ‘Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) (Betänkande 2012/13: UFÖU1 Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet)’, (n.d.), [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-den-internationella\\_h001uf%C3%B6u1/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-den-internationella_h001uf%C3%B6u1/), accessed 6 apr. 2026.

<sup>11</sup> Sjöstedt and Noreen, ‘When Peace Nations Go to War.’

## 1.6 Teori

Ingessons teoretiska ramverk operationaliserar kulturella genom att definiera taktiska subkulturer i mätbara definitioner. Inom denna uppsats behandlas termen kultur som ett brett fenomen men genom en att koka ner kultur till en militär kontext står i centrum formas en specifik taktisk subkultur. Dessa taktiska subkulturer agerar som ett kognitivt filter för beslutsfattning där alla beslut som fattas passerar genom detta indirekt. Det informerar hur militära beslutsfattares omedvetna delar bidrar till beslutsfattning. Ingessons avhandling bearbetar först och främst strategisk nivå men fortsätter hävdar att det är dessa subkulturer som influerar strategisk kultur. En fördel med denna teori är att den är utvecklad att vara omfamna övergripande aspekter som gör den till viss tidlös. Då avhandlingen analyserar konflikter från början av 1900-talet.<sup>12</sup> (se figurer nedan)

		Degree of formal autonomy		
		High	Medium	Low
Degree of actual autonomy	High			
	Medium			
	Low			

Figur 1. Formell autonomi och faktisk autonomi<sup>13</sup>

<sup>12</sup> Ingesson, *The Politics of Combat*.

<sup>13</sup> Ingesson, *The Politics of Combat*.

		Attitude toward risk (primary)		
		Aggressive	Balanced	Cautious
Attitude toward noncombatants (secondary)	Protective			
	Indifferent			
	Hostile			

Figure 2: Attitude categories

Figur 2. Attityd mot riskfyllda beslut och attityd mot civila/ icke-kombattanter<sup>14</sup>

Kultur som term är otroligt bred och kommer därför i denna uppsats vid begreppskapitlet.

Den breda definitionen av kultur som används i detta arbete möjliggör sätt en inkludering tänka in flera viktiga aspekter, vilka i ramverket destilleras sedan för att passa det till en militär kontext, genom att analysera olika strukturer och historiska erfarenheter gör det möjligt att på ett lättare sätt presentera generella taktiska subkulturer. Enligt Ingesson påverkar dessa taktiska subkulturer påverkar på alla nivåer hur beslut tas och finns alltid i bakgrunden när beslut ska tas. Hans avhandling fokuserar den strategiska påverkan som dessa subkulturer och hur de sedan formerar beslutsfattande.

Modellens första dimension, illustrerad i figur 1, presenterar förhållande mellan formell och faktisk autonomi. Vilket är en huvudaspekt för att förstå den taktiska subkulturen. Den formella autonomi (X-axeln) utgörs av de mandat och ramverk som härstammar från doktriner och politiska beslut. För att exemplifiera detta så är det i Sveriges försvarsmakts doktrin, så står det att uppdragstaktik är grunden för beslutsfattare som innebär att militära enheter har doktrinmässigt en stor självständighet och kan därför uppträda ganska fritt utan mikrostyrning från högre befäl. Detta skulle då kategoriseras som en hög grad av autonomi.

<sup>14</sup> Ingesson, *The Politics of Combat*. S. 38

Den faktiska autonomi (Y-axeln) i figur 1, presenterar faktisk autonomi. Faktisk autonomi avser däremot hur dessa mandat omsätts i praktiken och kategoriseras likt innan i en hög/mellan/låg. Genom att jämföra dessa två axlar kan man identifiera organisatoriska konflikter inom hur doktrin eller annan institutionell praxis inte uppstår i organisationen. För att nyttja liknande exempel som innan, även om den svenska Försvarmaktens doktrin hävdar uppdragstaktik, samtidigt så finns det rapporter som indikerar att de soldater som genomför utbildningen har haft bristande kompetens i frågan eller att egna initiativ alltid bestraffas. Att analysera den faktiska autonomi innebär viss metodologisk problematik, då den baseras på trender och beteendemönster, vilket skapar en viss subjektivitet i bedömningen.

I figur 2 analyseras militära beslutsfattares riskattityd (C-axel) i relation till deras förhållningssätt gentemot civila/icke-kombattanter (Y-axeln). Riskattityden används som en primär variabel i modellen eftersom det är attityden till risk som starkast ligger till grund varför olika beslut ska tas i all taktisk genomförande. Skalan i denna figur kategoriseras sedan som aggressiv, som innebär en risktålig och hög riskbenägen militär beslutsfattning, balanserad, där man vissa aspekter och tankegångar påverkar riskbedömningen, till försiktig, där förlustminimering eller rädsla för nederlag styr. Viktigt att poängtera, riskbenägenheten manifesteras inte endas i ett förlusttänk utan kan också uppstå som rädsla för konsekvenser av högre beslutsfattning.

Attityden gentemot civila/icke-kombattanter (Y-axeln) utgör en sekundär men väsentlig variabel och fungerar som ett politiskt och normativt ramverk för militära beslutsfattare. Modellen kategoriserar dessa förhållningssätt som beskyddande, ett aktivt engagemang för dess välmående, likgiltigt, där de på plats inte har varken en vänlig eller antagonistisk roll mot civilbefolkningen, och fientlig, där civila ses som en del av hotbilden och kan inte litas på. Ett exempel på detta kan vara hur tyska trupper såg på ryssar i andra världskriget, avhumaniseringen av civilbefolkningen ledde till att man aktivt urskillningslöst bekämpade byar och dylikt.

Då krigsvetenskapen teorier som analyserar just särskilt kulturella fenomen inom beväpnade styrkor. Erbjuder Ingessons modell ett värdefullt verktyg genom att filtrera breda kulturella uppfattningar till krigsvetenskapligt relevanta variabler.

För att försöka uppnå en grund för att kunna förklara frågorna har teorins axlar och aspekter operationaliserats på detta vis.

Fråga 1.

*Hur mycket autonomi gav politiska beslutsfattare i uppdragsformuleringen till insatsen?*

Som presenterat innan enligt teorin är det intressant att veta hur mycket utrymme uppdragsformuleringen gav för att själva kunna bestämma lösningen av uppgiften utan direkt styre från den politiska nivån. För att ha någonstans att börja att kunna förstå subkulturen enligt modellen är det viktigt att först ha en grund att stå på för vilket formellt utrymme politiska beslutsfattare har förtroende för lösningen av uppgiften för den militära enheten. Samt hur mycket decentralisering som tolererades för de militära beslutsfattarna. Frågan svarar då X-axeln i figur 1 som behandlar formell autonomi.<sup>15</sup>

Fråga 2.

*Hur mycket lade sig politiska beslutsfattare sig i hur uppdrag skulle lösas under insatsen?*

Denna fråga syftar till att mäta hur ofta dessa politiska beslutsfattare försökte mikrostyra vilken riktning de taktiska lösningarna skulle formuleras. I kontrast till frågan efteråt så handlar det om intentionen från politiska beslutsfattare av involvering och inte hur det uppfattades. Detta bidrar till svaret på x-axeln i figur 1.

Fråga 3.

*Vad var den uppfattade autonomin hos militära fattare under insatsen?*

Här görs det en analys över vilka uppfattningar som chefer hade för att lösa sina uppgifter. Även om det formella mandatet gav mycket utrymme formellt för att lösa uppgifter, kan det ha varit så att de ändå informellt kom med beslut från sidan som gör det svårt för dessa ändå att kunna ta utrymme att bestämma lösandet. Kan det ha kommit nya informella SOP (Standard operating procedures) /ROE (Rules of engagement) från sidan som begränsar handlingsutrymme eller skapar osäkerhet? Politiska motiveringar som någonstans gör att det faktiska lösandet av uppgiften inte gavs utrymme att självständigt lösas? Detta för att synliggöra om det fanns en diskrepans mellan militära beslutsfattare och politiska. Många av dessa saker kan ha upplevts efteråt och kanske inte uppkommer direkt under missionen och svara på frågorna i Y-axeln på figur 1.<sup>16</sup> Denna frågeställning inkluderar också uppfattningar kring olika indirekta narrativ, även om dessa inte kommer direkt ifrån politiskt styre.

---

<sup>15</sup> Se sida 9

<sup>16</sup> Se sida 9-10

Fråga 4.

*Vilka förkulturella uppfattningar fanns innan missionen?*

Vilka underliggande kulturella uppfattningar kan finnas innan som påverkar agerandet? Här är det särskilt intressant att förstå hur Sveriges strategiska kultur påverkar risktagandet och vissa politiska uppfattningar som ser vad för ansvar som kan krävas ut av gemensamma soldat samt eventuell ansvarsfördelning, med inriktning på attityd till ansvaret mot civilbefolkningen.

Denna fråga kan uppfattas som bred men är viktig för att svara på axlarna i figur 2<sup>17</sup>. Dessa förkulturella uppfattningar påverkar också vad som ses som direkt påverkade i vad uppdraget hade för natur samt vad för riskbenägenhet funnits institutionellt inom Försvarmakten.

---

<sup>17</sup> Se sida 9-10

## 2. Metod

### 2.1 Forskningsdesign

För att försöka svara på frågan ”*Hur har taktiska subkulturer påverkat Sveriges Försvarsmakts agerande i Afghanistan?*” kommer det genomföras med en förklarande, teorikonsumerande kvalitativ textanalys, där fallet är Försvarsmaktens mission i Afghanistan mellan 2003–2014, det empiriska materialet som för det mesta är Peer-reviewed artiklar, avhandlingar, officiella erfarenhetsdokument samt utvärdering efter insatserna. Detta material kommer att samlas in med särskild fokus på kvalitativ innehållsanalys.<sup>18</sup> Vi är då särskilt intresserade här av just svenskt agerande under insatsen i Afghanistan mellan 2002–2014, vilka uppfattningar soldaterna och dess befäl hade angående eget beslutsfattande och agerande under konflikten.<sup>19</sup> Teorin är Tony Ingessons modell av taktiska subkulturer där information kommer att extraheras ur artiklar beroende på deras relevans till operationaliseringen. I stort sett all den informationen som bearbetas kommer vara då ur den tidigare nämnda materielen.

En teorikonsumerande kvalitativ textanalys faller sig väl som metod för att förklara vad för taktisk subkultur Försvarsmakten hade under insatsen. En begränsning med en teorikonsumerande kvalitativ textanalys är att det finns svårigheter i generaliserbarheten<sup>20</sup>, syftet med denna uppsats är dock inte att uppnå högre generaliserbarhet då vi har en förklarande frågeställning och förhållningssätt till analysen. Det går således att diskutera generaliserbarhetens relevans i förhållande till detta arbete då, som nämnts innan, Sveriges Försvarsmakt har inte haft strid som huvuduppgift sedan Bosnienkriget (1992–1995) vilket är där det tydligast manifesteras dessa subkulturer. Här finns styrkan också i en teorikonsumerande kvalitativ textanalys är då att faktiskt pröva teorin på ett mer nutida fall som kan förstärka, eller försämra teorins underlag.<sup>21</sup> Eftersom vi nyttjar teorin för att förklara ett fenomen kan det också härledas en djupare förståelse av ett särskilt fenomen samt en stark intersubjektivitet där det blir lättare att filtrera relevant information till frågeställningen.

---

<sup>18</sup> Kristina Boréus and Göran (red.). Bergström, *Textens Mening Och Makt: Metodbok i Samhällsvetenskaplig Text- Och Diskursanalys* (Fjärde [omarbetade och aktualiserade] upplagan, Lund, 2018).

<sup>19</sup> Peter Esaiasson, *Metodpraktikan: Konsten Att Studera Människor, Organisationer Och Samhällen* (Sjätte upplagan, helt omarbetad, Stockholm, 2024).

<sup>20</sup> Esaiasson, *Metodpraktikan*.

<sup>21</sup> Esaiasson, *Metodpraktikan*.

Således klargörs också textens kausalitet med tydliga orsakssamband för att göra det mer relevant till frågeställningens grundteser.<sup>22</sup>

Materialet kommer bearbetas genom kvalitativ textanalys och materialet är strategiskt utvalt för att få sådan relevans till huvudforskningsfrågan som möjligt.

## 2.2 Fortsatt operationalisering, och kodning

Teorikapitlet går in i mer detalj hur teorin fungerar och dess aspekter. I denna del kommer frågor att formuleras för sedan att ställa materialet som faller in inom ramarna för teorin, så att den kall fyllas in progressivt. Detta kan tolkas som en överraskande positivistisk metod för att förstå materialet men faller sig fortfarande inom ett mer interpretivistisk tankeskola. För att få en djupare förståelse för det formulerade fallet kommer frågorna rikta sig särskilt mot hur mycket autonomi beslutsfattande soldaterna och officerarna upplevde att det har. Där måste det också uppmärksammas den faktiska självständigheten missionen hade för att ta egna beslut samt hur högre officerare anammande detta. Det kan bli svårt att ställa konkreta frågor till materialet om de blir för personliga då det finns begränsat med material som behandlar personliga erfarenheter från missionen i Afghanistan utan generella frågor måste ställas materialet. Svaren på dessa frågeställningar kommer svaras genom att tillämpa kvalitativ textanalys på det utvalda materialet för att få en sådan tydlig objektiv bild som möjligt. För att förtydliga bilden ytterligare och genomföra en tydlig struktur till exakt hur materialet bearbetas kommer teorin att kodas. Detta kan ses som en positivistisk metod för att bearbeta den mängden av information som talades om innan.

I teori avsnittet förklaras teorin och nedanför kommer kodningen som kommer ligga till grund för bearbetning av empirin.

---

<sup>22</sup> Esaiasson, *Metodpraktikan*.

Tabell 1.

<b>Fråga</b>	<b>Kod</b>	<b>Resultat</b>	<b>Slutsats</b>
<i>Hur mycket autonomi gav politiska beslutsfattare i uppdragsformuleringen till insatsen?</i>	Detaljnivån på insatsens bestämmelser, handlingsutrymme inom ”rules of engagement” (ROE).	Hög/medium/låg faktisk autonomi från början av missionen. Konsekvenser av risktagande	
<i>Hur mycket lade sig politiska beslutsfattare sig i hur uppdrag skulle lösas under insatsen?</i>	Förändringar i ROE från politiken, mikrostyrningar, löpande inblandning.	Hög/medium/låg faktisk autonomi under missionen.	
<i>Vad var den uppfattade autonomi hos militära fattare under insatsen?</i>	Taktisk frihet, strategiskt ansvar, egen beskrivning av frihet i beslutsfattning, konsekvenser för beslutsfatta de	Hög/medium/låg uppfattad autonomiskt beslutsfattande under missionen, attityd kring risktagande	
<i>Vilka förkulturella uppfattningar fanns innan missionen?</i>	Ansvarsområden, normativa antaganden relaterade till militär verksamhet, kulturella föreställningar, behandling av civilbefolkningen	Attityd till civilbefolkningen, ansvar och attityd kring risktagande.	

Denna kodning bygger på grundfrågorna som teorin ställer och sedan extraherar ut nyckelkoncept som bidrar till att svara på dessa.<sup>23</sup> En stor styrka att just extrahera dessa nyckeltermen är att sedan kunna införa dessa i det teoretiska ramverket och tydligare visa hur informationen bör bearbetas. Kodning är ett särskilt effektivt verktyg då det analyseras mönster i flera olika material som inte grundas bara på en källtyp. Då går det att systematiskt skilja mellan de tidigare nämnda aspekterna vilket ökar transparensen denna analys. Genom att bearbeta abstrakta begrepp som hanterar uppfattningar och kultur är det en effektiv metod att skapa observerbara indikatorer. Detta skapar också en ram för framtida analys som inte enbart är låst till just Sveriges insats i Afghanistan utan förstärker ändå en viss reliabilitet. Taktiska subkulturer uttrycks sällan som ett enskilt beslut, det framträder genom upprepade markörer och handlingar.<sup>24</sup>

Genom att applicera dessa kodtermer på det bearbetade materialet gör det effektivare att bearbeta större datamängder och samtidigt skapa någon form av konsekvensiell slutsats.<sup>25</sup>

## 2.3 Material

Det empiriska materialet som lägger grunden för denna uppsats är rapporter ifrån riksdagen angående med sammanställningar över större lärdomar.<sup>26</sup> Avhandlingar som direkt hänvisar till förstahandsupplevelser i insatsen i Afghanistan<sup>27</sup>, erfarenhetsdokument som behandlas i akademiska skrifter efteråt.<sup>28</sup> Diskussioner kring kultur inom svenska Försvarsmakten i missioner<sup>29</sup> och hur dessa skiljer sig i olika kontexter. Det finns flertalet större samlingsverk som diskuterar i bredd de olika aspekterna inom kultur och dess påverkan inom internationella missioner men också särskilt inom Afghanistan.<sup>30</sup>

---

<sup>23</sup> Ingesson, *The Politics of Combat*.

<sup>24</sup> Esaiasson, *Metodpraktikan*.

<sup>25</sup> Esaiasson, *Metodpraktikan*.

<sup>26</sup> 'Försvarsmakten Efter ISAF – Lärdomar Och Påverkan På Militärstrategisk Nivå - Totalförsvarets Forskningsinstitut - FOI', (n.d.), <https://www.foi.se/en/foi/reports/report-summary.html?reportNo=FOI-R--3914-SE>, accessed 25 feb. 2026.

<sup>27</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

<sup>28</sup> Ruffa, *Military Cultures in Peace and Stability Operations*.

<sup>29</sup> Sjöstedt and Noreen, 'When Peace Nations Go to War.'

<sup>30</sup> Angstrom and Honig, 'Regaining Strategy'.

### 2.3.1 Källkritik

Flertalet av dessa källor är Peer-reviewed, doktorsavhandlingar eller publicerade i respekterade journaler/ alt. Publicerade inom högskolors egna publikationsbolag. Detta härleder att mycket av den empiriska materielen har god äkthet, oberoende och tendens. De flesta av dessa källor är dock producerade ett tag efter insatsen. Vilket gör det svårt att exakt bedöma samtidigheten. Källorna är i sig samtida i referens till när denna uppsats skrivs. Men om informationen i sig själv är samtida är lite av ett frågetecken då i vissa fall det är otydligt hur lång tid sen förstahandskällorna intervjuades alternativt publicerade egna skrifter. Missionen med stridande element slutade ändå 2014 så det kan bli ett gap.<sup>31 32</sup>

Många erfarenhetssammanställningar är producerade FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut) som är en statlig myndighet vars ansvar är att forska, utveckla och sammanställa Försvarmaktens verksamhet. Dessa rapporter tenderar att ha flertalet akademiker som jobbar med dem, samt samarbeten med högskolor. Detta innebär inte att dessa är peer-reviewed och är ofta publicerade ett tag efter missionen och tydliggör inte alltid exakt var erfarenheterna kommer ifrån. Dessa rapporter brukar ofta refereras ofta i andra akademiska publikationer. Det finns också erfarenhetsdokument som produceras på uppdrag av Sveriges riksdag. Dessa görs också till svensk myndighetsstandard och produceras ofta i samtid som konflikten i Afghanistan vilket ger dem god samtidighet. Men lärdomar kan ha uppdragats senare. Den enda begränsningen som ses med dessa är att de är statligt producerade och kan således inte garanteras i sitt oberoende. Dessa brukas dock refereras flitigt i akademiska uppsatser som behandlar ämnet om Sverige i Afghanistan.

### 2.4 Forskningsetik

Sedermera forskningsetik har nyttjats under tiden som uppsatsen skrivits. Samtliga källor har bearbetats med förtroendet att de är sanningsenliga och inte nyttjas för att missleda, lura eller egen vinning.<sup>33</sup> Slutsatserna som dras ur denna studie ämnar inte ursäkta vad som kan uppfattas som olämpligt uppträdande inom militära konstellationer genom att hävda någon diffus ursäkt till tidigare kultur. Att förstå kulturella uppfattningars påverkningar bidrar till

---

<sup>31</sup> Esaiasson, *Metodpraktikan*.

<sup>32</sup> Boréus and Bergström, *Textens Mening Och Makt*.

<sup>33</sup> Esaiasson, *Metodpraktikan*.

förståelse för agerande, men ursäktar inte dessa. I stället ser skribenten att ramverket eventuellt kan hjälpa förstå varifrån eventuella skadliga mönster härstammar för att senare kunna åtgärda dessa inom egna militära enheter. Flertalet miste sina liv under insatsen, både militär personal och civila förluster vilket kan uppfattas frustrerande efteråt eftersom missionen avslutades i misslyckande genom urdragningen 2021. Egna dragna slutsatser från analysen skulle skribenten se som begränsad förklaringsmetod till misslyckandet av missionen. Men kan vara en väg att göra framtida forskning där en kulturell aspekt eventuellt påverkade missionens strategiska mål.

### 3. Analys

Den tematiska analysen kommer genomföras på det sättet att den empiriska materielen systematiskt bearbetas genom ett antal steg. Inledningsvis sker en eftersökning efter specifika kodord kopplade till studiens frågeställningar och se uppkomsten av dessa. I fall av att de specifika termerna inte dyker upp så kommer analysen flyttas mot en latent analys för att försöka hitta texternas essens och underliggande mening.<sup>34</sup> Genom att läsa igenom materialet och genomföra tematisk analys. Processen illustreras i tabellen nedanför

*Exempeltabell 1.*

Fråga	Kod	Citat	Resultat
<i>Vilka förkulturella uppfattningar fanns innan missionen?</i>	Attityd till civilbefolkningen, ansvar och attityd kring risktagande.	<b><i>”Lokalbefolkningen (Afghanistans) är positivt inställd till styrkans närvaro och verksamhet.”</i></b>	Svensk styrka har uppskattats och visat sig inte ha en antagonistisk relation till lokalbefolkningen. En skyddande attityd till lokalbefolkningen och värnar om välmående kan tolkas här.

Frågan ligger i grund för vad för aspekter vi letar efter. Därefter letas viktiga som antingen latent eller manifesterad i texten.<sup>35</sup> Se *Tabell 1*, för att se hela processen. Genom att strategisk

<sup>34</sup> Boréus and Bergström, *Textens Mening Och Makt*.

<sup>35</sup> Boréus and Bergström, *Textens Mening Och Makt*.

välja ut materialet såsom Riksdagens rapporter kommer<sup>36 37 38 39</sup>, FOI:s sammanställningar<sup>40</sup> och Magnus Johnssons doktorsavhandling.<sup>41</sup> Så går det att försöka svara på frågeställningen. Det finns annan materiel som inte är direkthänvisat i detta avsnitt men används för att förstärka frågeställningarna.

---

<sup>36</sup> ‘Fortsatt svenskt deltagande i en internationellsäkerhetsstyrka i Afghanistan (Betänkande 2002/03:UFÖU1 Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet)’, (n.d.), [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-en\\_gq01uf%C3%B6u1/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-en_gq01uf%C3%B6u1/), accessed 19 Apr. 2026.

<sup>37</sup> ‘Data.Riksdagen.Se/Dokument/H5B316.Html’, (n.d.), <https://data.riksdagen.se/dokument/H5B316.html>, accessed 6 Apr. 2026.

<sup>38</sup> ‘Sverige i Afghanistan 2001-2021 (Statens offentliga utredningar 2024:92)’, (n.d.), [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/sverige-i-afghanistan-2001-2021\\_hcb392/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/sverige-i-afghanistan-2001-2021_hcb392/), accessed 6 Apr. 2026.

<sup>39</sup> ‘Summary-of-Sou-201716.Pdf’, n.d., <https://www.regeringen.se/contentassets/257a87e121a14684b4fb7e4488131827/summary-of-sou-201716.pdf>, accessed 25 Feb. 2026.

<sup>40</sup> ‘Försvarsmakten Efter ISAF – Lärdomar Och Påverkan På Militärstrategisk Nivå - Totalförsvarets Forskningsinstitut - FOI’.

<sup>41</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

## 4. Resultat

### 4.1.1 Hur mycket autonomi gav politiska beslutsfattare i uppdragsformuleringen till insatsen?

I den uppdragsformulering som Sveriges riksdag gav Försvarsmakten 2002, formulerades uppgiften i huvudsak som att bevaka, förstärka och följa upp regeringens initiativ gällande kvinnors säkerhet och jämställdhet, samtidigt som flera ekonomiska projekt skulle fullföljas. Insatsen styrdes initialt under FN-mandat, vilket orienterade enheterna mot att följa Försvarsmaktens egna direktiv snarare än instruktioner från Nato eller USA. De politiska beslutsfattarna gav inte Försvarsmakten särskilt många specifika direktiv, utan fastställde först och främst storleken på den initiala enheten till 45 personer med ovan nämnda huvuduppgifter.<sup>42</sup>

Vid upptrappningen i Afghanistan 2004 tillkom nya direktiv med fokus på metoder för upprorsbekämpning (*counter-insurgency*). Den svenska truppens fokus skiftade nu mot att understödja NATO-ledda ISAF och bekämpa talibanerna i den utsträckning det var möjligt. Samtidigt förväntades Försvarsmakten fortfarande fullfölja uppdraget rörande statsbyggnad och de civila insatser som regeringen dedikerat medel till. Härigenom fick Försvarsmakten ett dubbelt ansvar: att agera statsbyggare och stödja civila projekt, samtidigt som de skulle lösa skärpta stridsuppgifter. De svenska enheterna delegerades i detta skede organisatoriskt till Storbritannien och leddes tillsammans med britterna.<sup>43 44</sup>

Uppdragsformuleringen var brett ställd och omfattade flera olika typer av uppgifter. Få motioner i efterhand tyder på att det politiska styret hade något intresse av att ställa specifika krav på hur Försvarsmakten skulle uppträda, med undantaget att inga stridsuppgifter skulle genomföras i missionens inledning. Att militära förband assisterar vid statsbyggnad är i sig inget sällsynt för västerländska försvarsmakter; exempelvis har Frankrike bistått flera av sina tidigare kolonier med infrastrukturprojekt och

---

<sup>42</sup> 'Data.Riksdagen.Se/Dokument/H5B316.Html'.

<sup>43</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

<sup>44</sup> Sjöstedt and Noreen, 'When Peace Nations Go to War'.

upprätthållande av statsapparaten. För Sverige var detta dock en ovanlig roll, då fokus historiskt legat på fredsbevarande insatser och bevakning under FN-flagg.<sup>45</sup>

När Sverige påbörjade sin mer offensiva och involverade roll i Afghanistan uppstod ett politiskt tryck på hemmaplan, i takt med att svenska soldater stupade och missionens ambitioner ökade kraftigt. Försvarsmakten ställde krav på ökade resurser i form av mer personal och tyngre fordon, vilket regeringen biföll. Detta kulminerade i nedrustningsperioden omkring 2011, då uppdraget ändrades till att förbereda hemtransport av huvuddelen av den svenska truppen.<sup>46</sup>

Erfarenhetsåterföringen efter insatsen visar att eftersom Försvarsmakten inte fått tillräckligt tydliga instruktioner från den politiska nivån gällande rollen som statsbyggare, misslyckades riksdagen med att fullfölja de stora politiska målen, såsom ökad jämställdhet och fungerande infrastruktur.<sup>47</sup>

Slutsatsen kan därmed dras att det fanns en hög autonomi i det militära beslutsfattandet. Detta ledde till sist till att de militära cheferna själva kom att påverka den politiska styrningen. Eftersom Försvarsmakten inte tilldelades några särskilt restriktiva insatsregler (ROE) eller snäva uppdragsformuleringar, kunde den militära ledningen i hög grad utforma missionen efter eget bevåg. Detta kan även ses som en reflektion av att missionens högre chefer roterades frekvent och inte motiverade enheterna att fortsätta i någon större utsträckning innan utan dessa politiska mål kunde kraftigt förändras under tiden.<sup>48</sup>

#### *4. 1.2 Hur mycket lade sig politiska beslutsfattare sig i hur uppdrag skulle lösas under insatsen?*

Sveriges militära bidrag till Afghanistan inleddes 2002. Under de inledande missionerna låg det primära fokuset på fredsbevarande verksamhet, men svenska förband kunde i praktiken tilldelas stridsuppgifter nästan omedelbart. Enligt empirin åtnjöt svenska överstelöjtnanter en betydande frihet i hur uppdragen tolkades, främst på grund av att de politiska målsättningarna

---

<sup>45</sup> 'Fortsatt svenskt deltagande i en internationellsäkerhetsstyrka i Afghanistan (Betänkande 2002/03'.

<sup>46</sup> Sjöstedt and Noreen, 'When Peace Nations Go to War'.

<sup>47</sup> 'Https://Www.Regeringen.Se/Contentassets/257a87e121a14684b4fb7e4488131827/Summary-of-Sou-201716.Pdf', n.d., <https://www.regeringen.se/contentassets/257a87e121a14684b4fb7e4488131827/summary-of-sou-201716.pdf>, accessed 25 Feb. 2026.

<sup>48</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

var så vaga. Detta tvingade högre officerare att på eget initiativ fatta beslut som försökte inkorporera de övergripande mål som regering och riksdag formulerat, trots bristen på konkret vägledning. Denna frihet i uppgiftslösningen medförde dock svårigheter; när de politiska målen blev undanskymda riskerade den taktiska logiken att dominera, även om samverkan mellan politisk styrning och Försvarmakten formellt sett beskrivits som välfungerande i vissa rapporter.<sup>49</sup>

En kritisk faktor för Försvarmaktens utmaningar i Afghanistan var resursbristen, där försvarsanslagets låga andel av BNP ledde till svårigheter att bibehålla personal och nödvändig infrastruktur i insatsområdet. Detta skapade en påtaglig spänning och antagonism mellan högre militära beslutsfattare, arméstaben och den politiska ledningen. Under insatsens tidiga skede underlättades den taktiska beslutsfattningen av tydliga riktlinjer om fredsbevarande, men i takt med att insatsen ändrade karaktär – särskilt under faser med fokus på underrättelseinhämtning – blev styrningen mer diffus. Motioner i Sveriges riksdag har upprepat pekat på problemet med bristande politisk uppföljning av händelseutvecklingen i insatsområdena. Detta tyder på att de militära beslutsfattarna saknade ett adekvat ramverk att agera inom; att tala om tydliga bestämmelser är missvisande då handlingsutrymmet i praktiken lämnades oreglerat.<sup>50</sup>

Riksdagens egen utredning av Afghanistanmissionen (2002–2014) fastslår att den bristfälliga uppföljningen gav Försvarmakten ett oproportionerligt stort eget ansvar för att analysera och tolka den politiska viljan. Det uppstod en tydlig separation mellan vad regeringen ansåg vara statens ansvar – med fokus på humanitära åtgärder och statsbyggande – och Försvarmaktens faktiska agerande, som i allt högre grad präglades av stridsuppgifter. Denna diskrepans tyder på att officerarna inte bara hade autonomi, utan snarare en total frihet där det militära engagemanget formades på plats snarare än genom direkt politisk styrning. Denna brist på strategisk involvering från regeringen och riksdagen har efteråt varit föremål för omfattande kritik. Utredningarna understryker att militära operationer i sig inte är tillräckliga för att bygga en stabil statsapparat, och att Försvarmaktens fokus bör ligga på säkerhet och beskydd av lokalbefolkningen snarare än det övergripande ansvaret för statsstabilisering.<sup>51</sup>

---

<sup>49</sup> 'Summary-of-Sou-201716.Pdf'.

<sup>50</sup> 'Försvarmakten Efter ISAF – Lärdomar Och Påverkan På Militärstrategisk Nivå - Totalförsvarets Forskningsinstitut - FOI'.

<sup>51</sup> 'Sverige i Afghanistan 2001-2021 (Statens offentliga utredningar 2024)'.

År 2009 markerade en vändpunkt då missionen officiellt övergick i upprorsbekämpning, vilket utgjorde en av de få gångerna det politiska styret faktiskt definierade missionens natur och roll, inklusive beslutet att avsluta insatsen 2013. Denna problematik förstärks av Ångström och Honigs analys av strategisk kultur, där de konkluderar att Sverige har svårt att differentiera mellan militära, politiska, nationella och internationella intressen. Eftersom Sverige haft fred under mycket lång tid och kalla kriget främst fokuserade på nationellt försvar, saknades de metoder som krävdes för att hantera en komplex internationell insats. Afghanistan blev därmed en smärtsam men viktig lärdom för framtiden.<sup>52</sup>

Viss empiri pekar till och med på att det politiska ointresset var så stort att Försvarsmakten fann det mer nödvändigt att samarbeta med NATO än med sin egen politiska ledning. Försvarsmakten följde därför snarare internationella trender inom NATO. När behovet av resurser ökade för att möta de eskalerande stridsuppgifterna, beviljades dessa utan att följas upp av politiska krav eller kontroll. Det fanns ingen politisk press att granska vad som faktiskt skedde, och det var först när journalister rapporterade om incidenter, överfall och direkta stridskontakter som politiken tvingades agera under tryck från hemmaplan.<sup>53</sup>

Sjöstedt och Norén förstärker denna bild genom att belysa hur Sveriges 200-åriga fredstradition skapat en självbild av en fredlig nation som inte deltar i krig. Att erkänna krigets realitet i Afghanistan hade inneburit att bryta denna nationella identitet, vilket gjorde politiska beslutsfattare ovilliga att skapa tydliga underlag eller förväntningar på de svenska trupperna. Sammanfattningsvis ledde det politiska ointresset till ett vakuum där högre officerare tvingades bilda sin egen uppfattning om uppdraget, vilket resulterade i en extremt hög grad av autonomi. Det är dock viktigt att notera att tydliga ramar ofta är en förutsättning för *faktisk* autonomi; utan dem tvingas militära ledare ta beslut som egentligen hör hemma på den politiska nivån.<sup>54</sup>

---

<sup>52</sup> Sjöstedt and Noreen, 'When Peace Nations Go to War'.

<sup>53</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

<sup>54</sup> Sjöstedt and Noreen, 'When Peace Nations Go to War'.

#### 4.1.3 *Vad var den uppfattade autonomin hos militära beslutsfattare under insatsen?*

Den upplevda autonomin hos militära beslutsfattare är en komplex aspekt att identifiera, då det finns begränsat med empiri kring exakt hur dessa processer uppfattades. Den empiri som faktiskt framkommit pekar dock på att taktiska beslut sällan följdes upp av högre instanser. Resultaten granskades inte av den politiska ledningen, och de få styrningar som gavs till enheterna i Afghanistan tyder på en tydlig separation mellan politisk vilja och taktiskt genomförande.<sup>55</sup>

Tidigare studier har visat att även högre militära beslutsfattare i Afghanistan ansvarade för att implementera politiska mål, trots att detta formellt sett låg utanför deras mandat.

Reflektionerna efter insatsen tyder på att den svenska försvarsdoktrinen fungerade väl; uppdragstaktiken efterlevdes eftersom politiska beslutsfattare i mycket liten utsträckning lade sig i den dagliga verksamheten. Detta skapade förutsättningar för att taktiska beslut kunde fattas självständigt.<sup>56</sup>

Både formella utvärderingar och doktorsavhandlingar har understrukit att svenska förband åtnjöt stor frihet i hur uppgifter löstes, även när detta kom i konflikt med den fredsfrämjande kultur som rådde på hemmaplan. Eftersom doktrinen betonade uppdragstaktik och delegerat ansvar, finns det starka indikatorer på en hög upplevd autonomi hos militära beslutsfattare under insatsen. Även på kompaninivå rapporterades en betydande flexibilitet i uppgiftslösningen. Samtidigt indikerar vissa rapporter att den otydliga politiska styrningen i vissa fall skapade friktion och en osäkerhet inför att fatta större taktiska beslut hos de högsta militära ledarna. En viktig aspekt är Sveriges tolerans för att få hem stupade soldater, bilden över Sverige som den fridfulla nationen gör att varje soldat som stupar blir ett stort misslyckande och gjorde missionen senare mycket opopulär i Sverige eftersom det inte var ett gediget krig.<sup>57</sup>

När gränserna mellan de olika nivåerna i militärt beslutsfattande suddas ut kan det leda till en kultur där rädsla för risk och självcensur uppstår. Det visade sig dock inte ske eftersom Sverige fortsatte bedriva relativt högrisk operationer under missionens gång och det fanns en

---

<sup>55</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

<sup>56</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

<sup>57</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

fortsatt attityd under upprorsbekämpningsperioden av litet neddrag på dessa aspekter. Men ändå rapporterades det att den politiska nivån gick ner och skapade otydlighet vilket gav de militära beslutsfattarna på plats osäkerhet.<sup>58</sup>

#### 4.1.4 *Vilka förkulturella uppfattningar fanns innan missionen?*

Senaste konflikten Sverige deltog i på större skala vara Bosnienkriget under 90-talet. Där agerade de under FN:s riktlinjer och styrningar. Sverige som nation har inte varit formellt i krig sedan 1814. Men har deltagit i flera FN-missioner sedan andra världskrigets slut och har mycket erfarenhet kring fredsbevarande insatser.<sup>59</sup>

I Sverige har det länge funnits en stark separation mellan polisiära ansvar och militära. Polisväsendet skall inte genomföra några militära uppgifter och militären skall inte agera polis. Detta skapar en grund över att svensk trupp har andra ansvarsområden och särskilt i början då missionens fokus låg på fredsbevarning har Sverige setts som ett gott exempel i interaktionen mellan civilbefolkningen och militären. Denna tradition av att effektivt separera militära mot civila insatser har visats sig vara en trend sedan kriget i Bosnien där svenska fredsbevarande insatser kunde också ta en större offensiv karaktär där uppdrag för att aktivt bevara fred genomfördes med hög risk. Även här har Sverige en lång tradition av demokratiskt inflytande och en högutbildad befolkning som ett aktivt deltagande i politiken. Vilket gör att det eventuellt kan bildas friktioner mellan att förstå exakt den civila befolkningens behov då man kommer med vissa förkulturella uppfattningar. Afghanistan är också ett land vars historia är kraftigt format av sin begränsade statsapparat och ett decentraliserat samhälle där religion och klaner spelar en större roll i huruvida problem uppfattas. I kontrast kommer svenska soldater från en bakgrund med stark centraliserad stat där individens värde ligger i högre prioritering och ett kraftigt sekulariserat samhälle där få deltar i organiserad religion, där den också spelar en mindre relevans i daglig verksamhet. Det är ingenting nytt för Sverige att verka i dessa miljöer eller i dessa kulturella kontexter med erfarenheter från Kongo och Bosnien. Även om Kongo var en längre tid sedan.<sup>60</sup>

En begränsning med denna verklighet är att det finns tendenser att bildas en idé av överlägsenhet då man kommer från en rikare bakgrund och västerländska förväntningar kring

---

<sup>58</sup> Jan Ångström, 'Contribution Warfare: Sweden's Lessons from the War in Afghanistan', *The US Army War College Quarterly: Parameters*, 50/4 (2020), <https://doi.org/10.55540/0031-1723.2688>.

<sup>59</sup> Ingesson, *The Politics of Combat*.

<sup>60</sup> Sjöstedt and Noreen, 'When Peace Nations Go to War'.

vad som är accepterat beteende. Det verkar inte efter bearbetning av materialet att det har funnits några specifika incidenter där sådant har hänt.

När missionen till mer upprorsbekämpning fortsatte denna trend men med fortfarande hög respekt för lokalbefolkningen. Svenska enheter undvek att strida inne i områden med högre befolkningstäthet om det inte var nödvändigt. Då inte endast av taktiska skäl. I Sverige har det funnits en tydlig separation kring militära och polisiära angelägenheter. Fredsbevakning dansar ganska ofta på denna linje utan att luta helt åt ena eller andra hållet. Samtidigt så har det funnits en bakgrund att Sverige inte är en nation som krigar utan i stället finns fortfarande en kultur av att undvika väpnad konflikt. Detta har dock kontrasterats ganska mycket särskilt i missionen i Bosnien samt att enheterna tog en ökad mängd uppdrag och deltog progressivt mer i bekämpning och stridsuppgifter efter att missionen gick från fredsbevakande till upprorsbekämpning. Att svenska trupper tolkade det som en del av att ta mer stridsuppgifter visar att det finns en hög tolerans för riskfyllda uppdrag, då dessa brukar i sin natur vara mer riskfyllda i vilka konsekvenser som uppkommer.<sup>61</sup> Men tolerans för hög risk innebär inte att det beslutsfattare blir osäkra i sin beslutfattningsprocess vilket också komplicerar vad för nivå av riskbenägenhet militära beslutsfattare tar.

#### 4.2 Resultaten i tabellen och hur detta skulle se ut enligt taktiska subkulturmodellen

<b>Fråga</b>	<b>Kod</b>	<b>Resultat</b>	<b>Slutsats</b>
<i>Hur mycket autonomi gav politiska beslutsfattare i uppdragsformuleringen till insatsen?</i>	Detaljnivån på insatsens bestämmelser, handlingsutrymme inom ”rules of engagement” (ROE).	Hög autonomi gavs till militärt beslutsfattande. Konsekvenser för risktagning låg mest i relation till politiska mål och inte taktiskt beslutsfattande	Politiken involverade sig inte i hur uppdragen skulle lösas. Politiska beslutsfattaress riskaversion genom otydlighet begränsade militära beslutsfattaress risktolerans.
<i>Hur mycket lade sig politiska beslutsfattare</i>	Förändringar i ROE från politiken,	Hög autonomi gavs till militära	Sverige som en strategisk kultur och politiskt fredlig

<sup>61</sup> Johnsson, *Strategic Colonels*.

<i>sig i hur uppdrag skulle lösas under insatsen?</i>	mikrostyrningar, löpande inblandning.	beslutsfattare. Kraftigt lite involvering i hur uppdragen skulle lösas. Endast i hur de skulle förändras över tid.	nation gav politiska beslutsfattare få incitament att involvera sig i missionen.
<i>Vad var den uppfattade autonomi hos militära beslutsfattare under insatsen?</i>	Taktisk frihet, strategiskt ansvar, egen beskrivning av frihet i beslutsfattning, konsekvenser för beslutsfattande	Medium uppfattad autonomi. Osäkerhet kring exakt vilka ingångsregler och förväntningar på missionens slutgiltiga mål.	Flera rapporter indikerar att osäkerheten som högre militära beslutsfattare kände uppstod av att politiken inte gav tydliga inriktningar. Detta gav ett stort ansvar för militära beslutsfattare på lägre nivå tolka de politiska målen.
<i>Vilka förkulturella uppfattningar fanns innan missionen?</i>	Ansvarsområden, normativa antaganden relaterade till militär verksamhet, kulturella föreställningar, behandling av civilbefolkningen	Försvarsmaktens enheter visade en stark benägenhet att skydda civila. Risktagandet blev begränsat.	De förkulturella uppfattningarna om separation av ansvar och demokratiska grunder bygger en benägenhet att skydda civilbefolkning. Samt rädsla för ur ett politiskt perspektiv

Om man samlar dessa aspekter och stoppar in dem i modellen som presenteras av Tony Ingesson kan resultaten tolkas på detta sätt:

		Degree of formal autonomy		
		High	Medium	Low
Degree of actual autonomy	High			
	Medium	<b>X</b>		
	Low			

		Attitude toward risk (primary)		
		Aggressive	Balanced	Cautious
Attitude toward noncombatants (secondary)	Protective		<b>X</b>	
	Indifferent			
	Hostile			

Figure 2: Attitude categories

Resultaten enligt modellen visar att enheterna under missionen i Afghanistan att den taktiska subkulturen hade en stor formell autonomi från politiskt styre. Det politiska styret rapporterades dock neråt från en strategisk/politisk nivå ändå ner på taktiskt. Detta bidrog till svårigheter i att etablera hög upplevd autonomi för de militära beslutsfattarna. Attityden till risktagning på en taktisk nivå var hög, men det fanns viss kulturell konflikt på den politiska nivån där risken att förlora personal stod i stark kontrast med uppfattningen som

”fredskulturen” hemma. Eftersom vi studerar på mer taktisk nivå går det därför att härleda att det fanns hög risktolerans eftersom riskfyllda uppdrag innebär inte bara personalförluster utan också huruvida uppdraget lyckades. Vilket vissa rapporter pekar ut. Kulturen hemifrån påverkar också attityden mot civila/icke-kombattanter och flera rapporter efter insatsen i Afghanistan pekar på att svenska enheter hade stor ambition att skydda dessa.

Sveriges taktiska subkultur skulle därför kunna summeras som, balanserad orienterad uppdragstaktik, där fokuset ligger på förtroende för omfattande beslutsfattning på en låg militär nivå. Med ett politiskt ansvar delegerat ner till den taktiska nivån och en viss försiktighet i riskhantering där politisk och taktisk risk har behövts samsas. Detta är det kognitiva filtret som genomsyrar allt beslutsfattande inom militära enheter enligt modellen.

## 5. Diskussion

Studiens syfte var att försöka svara på frågan, Hur har taktiska subkulturer påverkat Sveriges Försvarsmakts agerande i Afghanistan. Detta är någonting som studien har gjort genom att bearbeta materialet och etablerat vad Försvarsmakten hade för taktisk subkultur under missionen i Afghanistan. Studien har bidragit kring att brygga mellan krigsvetenskap och statsvetenskap genom att tillämpa en teori från den ena och applicera på ett krigsvetenskapligt problem. Det har gjorts i syfte att försöka förklara varför vissa aspekter uppkommer frekvent och har ett generellt tema för Sveriges försvarsmakts agerande. Slutsatserna är viktiga för framtida militär yrkesutövning där det finns vikt att förstå sina egna kulturella värderingar och bidra till självreflektion kring varför visst uppträdande är relevant. Att förstå den kulturen man agerar i bidrar till att förstå uppgifter på högre nivåer och undvika kognitiv bias samt reflektera över egna praktiska erfarenheter. Särskilt viktigt är att likt exemplet som tagits upp i arbetet, doktrinär text återspeglar inte alltid den verkligheten som militära beslutsfattare befinner sig i. Även att inte få tydliga politiska styrningar uppifrån har rapporterats som eventuell rädsla för att begå riskfyllda uppdrag.

### Diskrepansen mellan formell och faktisk autonomi

Försvarsmakten strävar att ha sådan stark grund för beslutsfattande inom uppdragstaktik. Men när politiska beslutsfattare lämnar politiska åtaganden på militära beslutsfattare skapar det en viss konflikt. Men här är det viktigt att ta i beakt att dessa aspekter. Formell autonomi är mycket mer lättdefinierad än faktiskt upplevda då doktrinärtext förespråkar för uppdragstaktik. En ledningsfilosofi som förespråkar en hög grad av decentralisering och hög tillit till underställda chefers initiativförmåga. Vilket som resultatet har diskuterat placerar Sverige i en position med hög formell autonomi. Studien visar dock att det kognitiva filtret, den taktiska subkulturen i Afghanistan begränsades av en politisk osäkerhet. Särskilt när strategisk/politisk kultur skapar upplevda begränsningar i dess otydlighet. Särskilt när debatten kring missionen hettades upp under 2009–2012. Samtliga taktiska beslut bar på sig då en inhemska strategisk risk från politiskt perspektiv, där man ville behålla kulturen av en fredsanammande nation. Detta kan ses som en dissonans på den taktiska nivån, där man har för vana att få tydliga ramar som man kan ta egna beslut från. Detta leder till att den upplevda autonomi blir lidande. Ofta behövde då lägre beslutsfattare inte enbart agera inom ren militär logik utan också ur ett politiskt acceptans nivå. Detta kan bilda en konflikt där handlingsfriheten blir villkorad av politiskt lugn. Detta leder till frågor om hur man bibehåller en subkultur präglad av egen initiativkraft i en kontext där insatserna är så höga att den politiska toleransen för misslyckande är icke-tolerabla?

### Var är den operativa nivån?

En begränsning med teorin och arbetet i sig är att den operativa nivån inte har tagit den platsen som den brukar göra vanligtvis. Fokuset har legat på interaktionen mellan taktisk och politisk/strategisk nivå. Men viktigt nog har den operativa inte nämnts men har definitivt också påverkat hur militära beslutsfattare på lägre nivå uppfattat sina uppdrag. Det finns definitivt ett syfte att analysera med den operativa nivån, det finns dock väldigt lite empiri på området och operationell kultur är ett begränsat forskningsområde. Teorin är dock inte formerad med den operativa nivån i åtanke utan porträtter att det finns endast finns den strategiska och taktiska kulturen.

### Politisk risk och taktisk risk

Här finns det också en intressant frågeställning som uppkom under studiens bearbetning. Finns det skillnad mellan politisk risk och taktisk risk? Båda har gemensamma nämnaren att

personalförluster bygger grund för dem. Men taktisk risk orienterar sig inte endast mot politiska mål, vinna kriget, kontra vinna slaget. När måste politiska risker tas för att begränsa taktiska risker och vice versa. Det finns ett intressant ämne att forska vidare på. Vilket också kan härleda, var slutar den politiska nivån egentligen? Om den ens gör det i en krigsvetenskaplig kontext. Statsvetenskapliga förklaringsmodeller finns säkert också här att tillämpa.

### Implikationer för Sveriges framtid i NATO

Om Sverige skall kunna aktivt delat som en framgångsrik medlem i NATO kan det behövas ses över hur denna attityd mot risktagande eventuellt påverkar om en allierad medlem blir invaderad. NATO har avsevärt mycket högre tolerans för förluster och Sverige som länge kategoriserats som en kulturellt fredlig nation med fokus på diplomatiska lösningar som första hand, visar att det måste ske en kulturell förändring hos den taktiska subkulturen för att öka toleransen för förluster. En tydligare distinktion mellan den politiska nivån och militära beslutsfattare kan eventuellt skapa högre förtroende så att militära beslutsfattare kan fokusera på taktik. Medlemskapet kan ses som ett behov av omkalibrering av den svenska attityden till risk. Självklart är det av högsta vikt i en fungerande demokrati att värderingar såsom hantering av civil/icke-kombattanters välmående är av högsta prioritet. Så kan det innebära för det kollektiva försvaret, en övergång från krishantering i ett mindre land, till storskalig krigföring mot en jämbördig motståndare med flera andra att svensk kultur kommer behöva acceptera förluster. Här blir förmågan att acceptera och hantera egna förluster, samt att prioritera militär måluppfyllnad i extrema lägen, dimensionerande.

### Kritisk diskussion kring metoden och uppsatsen

Resultaten i denna studie bör anses begränsade. Kultur är ett otroligt brett begrepp där både författarens egna uppfattningar lätt kan dimma olika aspekter. Eftersom arbetet särskilt försöker analysera kultur genom linsen av publicerade rapporter blir det också svårt att faktiskt analysera alla aspekter. Motiv och dylikt blir svårkonstruerade eftersom fåtalet av

källorna är kontemporära och hanteras efter missionen. Till vis del har också analysen tolkat de teoretiska ramverken som Tony Ingesson har producerat vilket kan leda till svårigheter att göra generaliserbara resultat. Att också analysera ett sådant stort tidsspänn över missionen och att ha i mannaminne missionen i sig misslyckades, statsapparaten kunde inte byggas upp och samtliga fick dra sig ur Afghanistan då talibanerna tog makten. Sedan så är missionens natur mycket större än endast Sveriges bidrag och kan ha påverkat tankegångar. Det är enbart ett fall ur svensk militär operationell historia och är därför begränsande i sin generaliserbarhet.

Metoden som presenterades i denna studie fungerar väl men koden kan nu i efterhand ses som vag och otydlig. Mycket av materialet hade inte dessa termer och det fanns svårigheter att hitta exakta formuleringar sinsemellan myndigheter över vissa nyckeltermen. Mycket av arbetet fick göras på tolkningar av text som inte var militärt fackorienterad. Detta blir också svårt då teorin är i sig statsvetenskaplig. Det finns också markant få förstahandskällor, flertalet av dessa källor är grundade på intervjuer från förstahand men ingen fokuserar på just kulturaspekten.

Flertalet av de källor som brukats är också publicerade av statliga institutioner som gärna anstränger sig vara politiskt neutrala men kan ha viss inhemsk bias också. Många av källorna kommer också från rapporter i samtid med händelsernas utspel vilket både bidrar till att vissa essentiella reflektioner kan ha uppkommit senare. Men också undviker också nostalgisk bias.

## 5.2 Vidare forskning

Resultaten i denna studie är ganska begränsade, vilket skapar större möjligheter att i större utsträckning fortsätta analysera området. För att fortsätta forskningen kring att kunna utöka förståelsen till hur taktiska subkulturer påverkar en större operationell/strategisk nivå finns det starka underlag att analysera fler kontemporära konflikter då, återigen, majoriteten av de fall som studerats gjorts på konflikter innan 2000-talet detta ämne kan det vara ytterst relevant att genomföra en jämförande fallstudie. Detta både i syfte att se hur teorin har utvecklats samt huruvida den har faktisk relevans genom att studera förändringar. Nu så deltar inte Försvarsmakten i insatser som har aktivt stridande enheter. Det finns ändå ett syfte att fortsätta studera taktiska subkulturer inom ett internationellt perspektiv. Särskilt intresse kan vara att intervjua svenska militära beslutsfattare inom Enhanced Forward Presence Lettland som ett mer aktuellt exempel på.

## 6. Källförteckning

- Ångström, Jan, 'Contribution Warfare: Sweden's Lessons from the War in Afghanistan', *The US Army War College Quarterly: Parameters*, 50/4 (2020), <https://doi.org/10.55540/0031-1723.2688>.
- Angstrom, Jan, and Jan Willem Honig, 'Regaining Strategy: Small Powers, Strategic Culture, and Escalation in Afghanistan', *Journal of Strategic Studies*, 35/5 (2012), 663–87, <https://doi.org/10.1080/01402390.2012.706969>.
- Angstrom, Jan, and J. J. Widen, *Contemporary Military Theory: The Dynamics of War* (London New York, 2015).
- Boréus, Kristina, and Göran (red. ). Bergström, *Textens Mening Och Makt: Metodbok i Samhällsvetenskaplig Text- Och Diskursanalys* (Fjärde [omarbetade och aktualiserade] upplagan, Lund, 2018).
- 'Data.Riksdagen.Se/Dokument/H5B316.Html', (n.d.), <https://data.riksdagen.se/dokument/H5B316.html>, accessed 6 Apr. 2026.
- Esaiasson, Peter, *Metodpraktikan: Konsten Att Studera Människor, Organisationer Och Samhällen* (Sjätte upplagan, helt omarbetad, Stockholm, 2024).
- 'Försvarsmakten Efter ISAF – Lärdomar Och Påverkan På Militärstrategisk Nivå - Totalförsvarets Forskningsinstitut - FOI', (n.d.), <https://www.foi.se/en/foi/reports/report-summary.html?reportNo=FOI-R--3914--SE>, accessed 25 Feb. 2026.
- 'Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF) (Betänkande 2012/13:UFöU1 Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet)', (n.d.), [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-den-internationella\\_h001uf%C3%B6u1/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-den-internationella_h001uf%C3%B6u1/), accessed 6 Apr. 2026.
- 'Fortsatt svenskt deltagande i en internationellsäkerhetsstyrka i Afghanistan (Betänkande 2002/03:UFÖU1 Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet)', (n.d.), [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-en\\_gq01uf%C3%B6u1/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/fortsatt-svenskt-deltagande-i-en_gq01uf%C3%B6u1/), accessed 19 Apr. 2026.
- '<https://www.regeringen.se/contentassets/257a87e121a14684b4fb7e4488131827/Summary-of-Sou-201716.Pdf>', n.d., <https://www.regeringen.se/contentassets/257a87e121a14684b4fb7e4488131827/summary-of-sou-201716.pdf>, accessed 25 Feb. 2026.
- Huntington, Samuel P., *The Soldier and the State: The Theory and Politics of Civil-Military Relations* (19. print, Cambridge, Mass, 2002).
- Ingesson, Tony, *The Politics of Combat: The Political and Strategic Impact of Tactical-Level Subcultures, 1939-1995* (Lund, 2016).

Johnsson, Magnus, *Strategic Colonels : The Discretion of Swedish Force Commanders in Afghanistan 2006–2013*, 2017, <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-319341>, accessed 25 Feb. 2026.

Ruffa, Chiara, *Military Cultures in Peace and Stability Operations : Afghanistan and Lebanon* (Philadelphia, 2018), 1811041, <https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=26637a47-f490-37ef-b812-a343e8c7af1a>, accessed 16 Mar. 2026.

Sjöstedt, Roxanna, and Erik Noreen, ‘When Peace Nations Go to War: Examining the Narrative Transformation of Sweden and Norway in Afghanistan’, *European Journal of International Security*, 6/3 (2021), 318–37, <https://doi.org/10.1017/eis.2021.6>.

‘Summary-of-Sou-201716.Pdf’, n.d., <https://www.regeringen.se/contentassets/257a87e121a14684b4fb7e4488131827/summary-of-sou-201716.pdf>, accessed 25 Feb. 2026.

‘Sverige i Afghanistan 2001-2021 (Statens offentliga utredningar 2024:92)’, (n.d.), [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/sverige-i-afghanistan-2001-2021\\_hcb392/](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/sverige-i-afghanistan-2001-2021_hcb392/), accessed 6 Apr. 2026.